

A Catalunya, 98.700 joves ni estudien ni treballen

NEUS MUNTÉ

Secretària d'Ocupació i Educació de la UGT de Catalunya

L'any 2005, la UGT de Catalunya va elaborar un estudi al voltant d'aquells joves d'entre 16 i 24 anys que havien abandonat el seu itinerari formatiu i no realitzaven cap tipus de treball reconegut, fet que comportava clares pèrdues d'oportunitats per aquest grup de població. Vam anomenar-los "els altres joves".

Tres anys més tard, hem actualitzat les dades d'aquell estudi per comprovar la situació d'aquests joves. Els resultats no han pogut ser més preocupants, ja que s'ha produït un augment molt significatiu de joves que ni estudien, ni treballen i, concretament, s'ha registrat un augment d'un 51,84 %, passant de 65.000 joves el 2004, fins als 98.700 joves que es troben en aquesta situació l'any 2007.

A Catalunya, l'any 2007 hi havia un total de 689.900 joves d'entre 16 i 24 anys, que representen el 9,68% del total de la població total del país. D'aquests joves, 394.100 són treballadors i treballadores actius, ja siguin persones ocupades (341.100) o desocupades (53.000), i 295.800 es troben en situació d'inactivitat.

El col·lectiu dels "altres joves" es troba compost per dos grups concrets. Per una banda, els joves desocupats que no realitzen cap tipus d'itinerari formatiu (38.700) i, per l'altra, els joves inactius que no realitzen cap tipus d'activitat formativa (60.000). Per tant, existeix un col·lectiu format per 98.700 joves de 16 a 24 anys que han abandonat el seu itinerari formatiu i no realitzen

cap tipus de treball reconegut, la qual cosa representa un 14,30% del total de joves catalans.

Els alumnes que provenen del batxillerat continuen els seus estudis, mentre que l'alumnat que prové de la formació professional els abandona abans. Per tant, una vegada més hem de fer un replantejament seriós del funcionament de la formació professional al nostre país

Més enllà de les xifres quantitatives, hem volgut trobar possibles explicacions a aquest fet, i constatem també el creixement que ha tingut la població immigrant en totes les franges d'edat, especialment entre els joves de 15 a 24 anys. Una de les nostres hipòtesis és basa en que molts d'aquests joves nous tramiten el seu permís de resi-

dència per reagrupament familiar i al finalitzar els seus estudis obligatoris o postobligatoris es troben en situació d'inactivitat. Amb això, no volem dir que aquest col·lectiu dels "altres joves" estigui compost majoritàriament per immigrants joves. El fracàs escolar i l'abandonament prematur dels estudis són altres causes que han provocat aquest augment. A la Taula 1 es pot veure de forma molt més esquemàtica la situació del joves de 16 a 24 anys segons si realitzen algun tipus d'itinerari formatiu i segons la seva situació laboral.

La situació d'aquest col·lectiu de joves pot començar a ser detectada a l'escola mitjançant diferents indicadors. Analitzant la taxa d'escolaritat trobem que Catalunya és la quarta Comunitat Autònoma amb la taxa d'escolaritat als 16 anys més baixa de l'Estat espanyol i la tercera amb la taxa d'escolaritat als 17 anys més baixa de l'Estat espanyol. En canvi, en la taxa d'escolaritat als 18 i 19 anys, Catalunya es troba entre les deu pri-

TAULA 1. Situació de la població de 16 a 24 anys segons si estudien o no

POBLACIÓ ACTIVA 394,1	OCUPATS 341,1	ESTUDIEN	104,6
		NO ESTUDIEN	236,5
	DESOCUPATS 53	ESTUDIEN	14,3
		NO ESTUDIEN	38,7
POBLACIÓ INACTIVA 295,8		ESTUDIEN	235,8
		NO ESTUDIEN	60
TOTAL POBLACIÓ 16 A 24 ANYS 689,9		ESTUDIEN	354,7
		NO ESTUDIEN	335,2

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta de Població Activa (INE)

meres Comunitats Autònomes. Això ens fa pensar que aquells i aquelles alumnes que provenen del batxillerat continuen els seus estudis, mentre que l'alumnat que prové de la formació professional els abandona abans. Per tant, una vegada més hem de fer un replantejament seriós del funcionament de la formació professional al nostre país.

En aquesta línia, el fracàs escolar també constitueix un indicador força significatiu per aquest col·lectiu. Analitzant les dades extretes del *Sistema d'indicadors de l'educació 2007*, trobem que Catalunya el curs 2004-2005 se situava en una taxa de fracàs escolar d'un 27,8%. Respecte l'informe anterior, trobem que aquesta taxa ha augmentat 4,2 punts percentuals respecte al curs 2000-2001.

Cal destacar, segons el mateix Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya, (*Indicadors de referència - Catalunya- Espanya- UE 2008*), que un 32,3% de joves catalans d'entre 18 a 24 anys havien abandonat els estudis prematurament i no seguien cap ensenyament o formació. Si ho comparem amb la Unió Europea dels 25, la diferència que s'estableix és molt evident, ja que trobem que Catalunya duplica la seva taxa, que és un 15,2%.

Pel que respecta al mercat de treball, tot i ser possiblement la generació més ben preparada per obtenir una ocupació, trobem que estan patint moltes dificultats i desigualtats a l'hora d'accedir al mercat laboral. En aquest sentit trobem que l'any 2007, la taxa de temporalitat dels joves menors de 25 anys (EPA) va ser un 55,60%, molt superior a la taxa de tota la població ocupada catalana, amb un 23,68%.

Totes aquestes dades posen de manifest que hem de replantejar-nos i reforçar el nostre sistema educatiu i millorar l'enllaç entre el món educatiu i el món laboral. Segons l'Institut

Nacional d'Estadística (INE), el 76% dels joves que no finalitzen l'ESO no segueixen posteriorment cap tipus de formació professionalitzadora del sistema educatiu, fet que dificulta la seva incorporació al mercat de treball.

Estem convençuts que, com a país, no ens podem permetre perdre un potencial humà tan important i per això reclamem al Govern de la Generalitat que impulsi noves mesures per poder reconvertir aquesta situació. Proposem un conjunt integral de mesures dirigides a establir enllaços entre el món educatiu i el món laboral que permetin als joves disposar d'oportunitats per qualificar-se, i mesures de prevenció de l'abandonament prematur dels estudis als centres de formació, que incloguin l'orientació professional i la motivació dels alumnes.

La futura Llei Catalana d'Educació ha de contemplar i donar instruments per assolir l'èxit escolar, impulsar la formació professional i establir enllaços entre el món educatiu i el món laboral, per tal de possibilitar als joves un itinerari professional coherent i que els permeti en un futur trobar una ocupació de qualitat

El rendiment escolar dels alumnes en els darrers cursos de l'ESO, entre d'altres factors, és un indicador que permet preveure casos en què l'èxit escolar es veu compromès. Així doncs, cal parar esment a aquests signes previs i establir mecanismes abans que l'alumne finalitzi l'ESO. En definitiva, això hauria de permetre una planificació i l'elaboració d'eines adequades per minimitzar l'efecte del fracàs escolar, i que no suposi una futura exclusió del mercat laboral.

Una altra reforma necessària és la dels estudis de formació professional per fer-los més atractius als joves i a les famílies, vinculats a les necessitats reals del mercat de treball, i amb un fort component de pràctiques professionalitzadores de qualitat. En els darrers anys molts dels perfils professionals que els empresaris demanaven responien a estudis tècnics, provinents dels estudis de formació professional. En canvi, no tothom els contempla com un autèntica alternativa formativa i una sortida professional amb èxit.

En els propers mesos, qüestions com aquesta s'han de poder situar sobre la taula com una qüestió fonamental a treballar. La futura Llei Catalana d'Educació, sense anar més lluny, ha de contemplar i donar instruments per assolir l'èxit escolar, impulsar la formació professional i establir enllaços entre el món educatiu i el món laboral per tal de possibilitar als joves un itinerari professional coherent i que els permeti en un futur trobar una ocupació de qualitat. ■